

Univerzitet u Novom Sadu
Fakultet tehničkih nauka
Trg Dositeja Obradovića 6
21000 Novi Sad
www.ftn.uns.ac.rs

Laboratorija za monitoring životne i radne sredine

Departman za
inženjerstvo zaštite
životne sredine i
zaštite na radu

STRUČNO MIŠLJENJE

Predmet: Stručno mišljenje o poreklu, kvalitetu i načinu korišćenja digestata (ostatka fermentacije) iz procesa proizvodnje biogasa sa postrojenja firme SM Energy doo iz Sremske Mitrovice

U skladu sa zahtevom kompanije *SM Energy doo* iz Sremske Mitrovice, Fakultet tehničkih nauka Novi Sad, Laboratorija za monitoring deponija, otpadnih voda i vazduha, izradila je stručno mišljenje koje se odnosi na poreklo, kvalitet i način korišćenja digestata (ostatka fermentacije) iz procesa proizvodnje biogasa sa biogas postrojenja.

Sirovine koje se koriste za proizvodnju biogasa na biogas postrojenju kompanije *SM Energy doo* iz Sremske Mitrovice i iz kojih nastaje digestat su organskog porekla: goveđi i pileći stajnjak, silaža kukuruza, pšenična slama, rezanac šećerne repe, stari hleb. Prema tome, to su sirovine organskog porekla koje predstavljaju proizvode ili nusproizvode iz poljoprivredne proizvodnje ili prehrambene industrije.

Digestat, tj. masa koja preostaje nakon procesa proizvodnje biogasa, predstavlja organski stabilizovanu masu u procesu anaerobne fermentacije (razlaganje organske materije bez prisustva vazduha). Kvalitet je uporediv sa svežim tečnim goveđim stajnjakom, a pošto je organska materija stabilizovana ne predstavlja opterećenje za životnu sredinu.

Korišćenje digestata u poljoprivredi je široko rasprostranjeno kao organskog hraniva i praksa je da se njime zamenjuje mineralno hranivo (đubrivo), čime se postiže ušteda i unapređuje plodnost poljoprivrednog zemljišta. Postupci distribucije digestata identični su postupcima za distribuciju goveđeg stajnjaka (koristi se ista mehanizacija). Navedeno takođe potvrđuje da ne postoji rizik po životnu sredinu, jer se digestat koristi u poljoprivrednoj proizvodnji (uveden je u lanac ishrane).

dr Đorđe Đatkov

dr Miodrag Višković

Novi Sad, 06.02.2024.